

Мамандық таңдаудағы қателіктер мен қиындықтар:

- * «Компания үшін» мамандықты таңдау.
- * Ата-анаңыздың немесе басқа туыстарыңыздың қысымына бағынады, олар сізге ұсынатын нұсқа сіз үшін оңтайлы деп сендіруі мүмкін.
- * Кәсіптің сыртқы жағына ғана құмарлық.
- * Адамға - осы кәсіптің өкіліне деген көзқарасты кәсіптің өзіне ауыстыру. Көбінесе адамға деген жеке жанашырлық сол мамандыққа деген ұмтылысты тудырады.
- * Еңбек сипаты, белгілі бір кәсіптің ерекшеліктері туралы ескірген идеялар.
- * Оқу пәнін мамандықпен сәйкестендіру.
- * Сіздің физикалық қарсы көрсеткіштеріңізді білмеу және бағаламау.
- * Өз қабілеттерін, мінезін ерекшеліктерін, таңдау мотивтерін түсіне алмау.
- * Кәсіптің беделі мен беделсіздігіне қатысты алалаушылық.
- * Мамандық туралы жеткіліксіз білім.

Мамандық таңдағанда сізге қажет:

- * Мүмкіндігінше көп мамандықтарды, еңбек нарығының құрылымын білу;
- * Өз мүддесін анықтау;
- * Қандай оқу орындарында осы немесе басқа мамандық алуға болатындығын білу;
- * Кәсіби таңдаудың негізгі және қосалқы нұсқалары бар;
- * Кәсіби сынамалар бойынша (жақсырақ) тәжірибеге ие болыңыз.
- * Тұлғаның психологиялық және психофизиологиялық ерекшеліктерін бағалау (бейімділік, қабілет, темперамент, мінез, денсаулық жағдайы);
- * Әр өңірде өзіндік ерекшелігі бар кадрларға қажеттіліктің өңірлік құрылымын білу;
- * Еңбек қызметінің мазмұндық ерекшеліктері мен шарттарын білу.

Оқушылар мен ата-аналарға арналған кеңестер



Мамандықты қалай таңдауға болады?

Ата-аналарға

Мамандық таңдау кезінде өсіп келе жатқан балаңызға психологиялық қолдау көрсетудің бес қадамы

1) ең алдымен, баланың бастамасы мен сіздің белсенді қатысуыңыз арасындағы "орта жолды" табыңыз. Экстремалды позициялар: "бәрін өзі шешсін!" және "ол менсіз не шешеді!" - сайып келгенде, бұл сіздің араңызда иеліктен шығаруға әкеледі. Балаңыздың жауапты және тәуелсіз болу қабілетін бағалаңыз.

2) мамандық таңдағанда баланың нені басшылыққа алатынын, оның қандай жақтары оны ерекше қызықтыратынын білу маңызды: бедел, сәттілік пен даңққа жету мүмкіндігі, жоғары табыс, біреуге ұқсауға деген ұмтылыс, қызығушылық және т.б.

3) сіздің міндетіңіз-балаға жасырын қабілеттерін жүзеге асыруға, кейінірек ашылуы мүмкін әлеуетті тануға көмектесу.

4) балаңызға кәсіби ниетті кәсіптің кемшіліктерімен байланыстыруға көмектесіңіз. Осы салыстыру барысында Сіздің балаңыз өз таңдауы туралы әлдеқайда шынайы ойлана бастайды.

5) балаңызға кәсіби таңдауын нақтырақ етуге көмектесіңіз-олар сізбен бірге мансап жоспарын құруға тырыссын. Мүмкін, бұл жоспар нақты жоба болмауы мүмкін, баланың өз уақытында жасаған таңдауын ойластыруы маңызды.

Балаларға өз әрекеттерін жоспарлаңыз

Оқуға түсушілерге арналған анықтамалықтан еңбек нарығындағы сұранысты ескере отырып, Сізді қызықтыратын мамандықты алуға болатын бірнеше оқу орындарын (2 немесе одан да көп) таңдаңыз.

Мүмкіндігінше ашық есік күндері және жоспарланған іс-шараларда осы оқу орындарына барыңыз.

Тестілеу немесе емтихан тапсырылатын пәндердің мүмкіндіктерін, қабілеттерін және білімін бағалаңыз; жақын болашақта еңбек нарығында мамандыққа сұраныс (жаңа кәсіптер атласы, еңбек биржасы).

Қай оқу орнына түсетінізді шешіңіз.

Резервтік нұсқаны қарастырыңыз, бұл: осы оқу орнының басқа мамандығы; қажетті білім деңгейін алудың қадамдық жолы (Колледж-ЖОО) болуы мүмкін. Сізге қолайлы қосымша дайындық нұсқаларын таңдаңыз: бейіндік сыныптар, элективті сабақтар; тәрбиешімен сабақтар; дайындық курстары; өзін-өзі дайындау.

Қабылдау кезінде қандай құжаттар қажет екенін, қабылдау комиссиясының қалай жұмыс істейтінін біліңіз. Өткен жылдардағы байқау мен өту ұпайларын анықтаңыз.

Денсаулыққа қатысты шектеулер бар-жоғын тексеріңіз. Оқу орны оқуды аяқтағаннан кейін жұмысқа орналасуға көмек көрсете ме деп сұраңыз.